

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Inqvisorvm F. Nicolai Eymerici Ordinis Prædicatorum

Nicolaus <Eymericus>

Venetiis, 1607

Ex Diuo Augustino in lib. de Fide ad Petrum Diaconum, Quadraginta
capitula ad regulam verae fidei pertinentia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13589

tus sancti personā aliquādo excludit, nec rursus Filius, aut Spiritus sanctus Patris nomen Personāque recipit: sed Pater semper Pater est, Filius semper Filius, aut Spiritus sanctus semper Spiritus sanctus est. Itaq; in substantia vnū sunt, personis ac nominibus distinguuntur. Ipsum autē Dei Filium, qui absque initio aeternitatem cū Patre, & Spiritu sancto possidet, dicimus in fine saeculorum perfectum naturā nostrę hominem suscepisse ex Maria semper virgine, & Verbū carnē esse factū assumendo hominem, non permutando Deitatem: nec vt quidam sceleratissime opinantur, Spiritum sanctum dicimus fuisse; pro semine, sed potentia ac virtute creatoris operatū. Sic autem confitemur in Christo vnā filij esse personam, vt dicamus duas esse perfectas atque integras substantias, id est, deitatis & humanitatis, quæ ex anima cōtinetur & corpore. Atque vt condēnamus Photinum, qui solum & nudum in Christo hominē confiteretur: ita anathematizamus Apollinarem, & eius similes, qui dicunt Dei filium minus aliquid de humana suscepisse naturā: & vel in carne, vel in anima, vel in sensu assumptū hominem, his propter quos assumptus est fuisse dissimilem, quem absque sola peccati macula, quæ naturalis non est, nobis confitemur fuisse conformem. † Illorum quoque similiter execramur blasphemiam, qui nouo sensu asserere conantur, a tempore susceptæ carnis omnia, quæ erant Deitatis, in hominem demigrasse: & rursus quæ erant humanitatis, in Deum esse transfusa, vt quod nulla vnquam hæresis dicere ausa est, videatur hac confusione vtraq; exinanita, substantia Deitatis scilicet & humanitatis, & à proprio statu in aliud esse mutata, qui tam Deum imperfectum in Filio, quam hominem constituentur, vt nec Deum verum, nec hominem tenere credantur. Nos autem dicimus susceptum iā à Dei Filio passibile nostrū corpus, vt Deitas impassibilis permaneret; passus est enim Dei Filius non putatiue, sed vere omnia quæ scriptura testatur, id est, esuriem, sitim, lassitudinem, dolorem, mortem, & cetera huiusmodi. Secundum illud passus est, quod pati poterat, id est, non secundum illam substantiam, quæ assumpsit; sed secundum illam quæ assumpta est. Ipse enim Dei Filius secundum suam Deitatem impassibilis est vt Pater, incomprehensibilis vt Pater, inuisibilis vt Pater, inconuertibilis † vt Pater: & quamuis propria persona Filij, id est, Dei verbum suscepit passibilem hominem; ita tamen eius habitatione secundum suam substantiam Deitas verbi nihil passa est, vt tota Trinitas, quam impassibilem confiteri necesse est. Mortuus est ergo Dei Filius secundum scripturas, iuxta illud quod mori poterat. Resurrexit tertia die. Ascendit in cælum, sedet ad dexteram Dei Patris manente ea natura carnis, in qua natus & passus est, in qua etiam resurrexit. Non enim exinanita est humanitatis substantia, sed glorificata, & in æternum cum Deitate mansura. Accepta ergo

† Hæc fuit hæresis Eutichelis, vt docet Nicephorus li. 13. hystoriae Ecclesiasticæ, c. 52. Fuit damnata in concilio Chalcedonensi & alibi, idem Nicephorus lib. 15. c. 4.

† al. incommutabilis.

A à Patre omnipotens potestate, quæ in cælo fuit & in terra, venturus est ad iudicium viuorum & mortuorum, vt & iustos remuneret, & puniat peccatores. Resurrectionem etiam carnis ita † confitemur & credimus, vt dicamus nos in eadem, in hac ita. qua nunc sumus, veritate membrorum esse reparandos, qualesque semel post resurrectionem fuerimus effecti, in perpetuum permanuros. Vnā esse vitam sanctorum omnium, sed premia pro labore diuersa. Et contrario pro modo delictorum, peccatorum quoque esse supplicia. Baptisma vnum tenemus, quod iisdem sacramenti verbis in infantibus, quibus etiam in maioribus, asserimus esse celebrandum. Hominem, si post baptismum lapsus fueris, per penitentiam credimus posse saluari. Nouum & vetus testamentum recipimus in eo librorum numero, quem sancta catholica Ecclesia tradidit auctoritas. Animas à Deo dari credimus, quas ab ipso factas dicimus, anathematizantes eos, qui animas quasi partem diuinā dicunt esse substantiæ. Eorum quoque condemnamus errorem, qui eas vel ante peccatum, vel in cælis conuersatas fuisse dicunt quam in corpora mitterentur. Execramur etiam eorum blasphemiam, qui dicunt impossibile aliquid homini à Deo præceptum esse: & mandata Dei, non à singulis, sed ab omnibus in commune posse seruari: vel qui primas nuptias cum Manichæo, aut secundas cum Cataphrigitis damnant. Anathematizamus etiam illos, qui Dei Filium necessitatem carnis mentium esse dicunt, & eum propter assumptum hominem, non omnia facere potuisse quæ voluit. Iouinianus quoque damnamus hæresim, qui dicit nullam in futuro meritorum esse distantiam, nosque eas ibi habituros esse, virtutes, quas hic habere neglexerimus. Liberū sic confitemur arbitrium, vt dicamus nos semper Dei indigere auxilio, & tam illos errare, qui cum Manichæo dicunt hominem peccatum vitare non posse, quam illos, qui eum Iouiniano asserunt hominem non posse peccare. Vtrique enim tollit arbitrij libertatem. Nos vero dicimus, hominem semper & peccare & non peccare posse, vt semper nos liberi confiteamur esse arbitrij. Hæc † si des est, Papa beatissime, quam in Ecclesia catholica didicimus, quamque semper tenuimus, & tenemus; in qua si minus perire, aut parum caute aliquid forte positum est, emendari cupimus à te, qui Petri & sedem, & sedem tenes. Sin autem hæc nostra confessio, Apostolatus tui iudicio comprobatur, quicumque me maculare voluerit se imperitum, vel maleuolum, vel etiam non catholicum, non me hereticum comprobabit.

EX BEATO † AVGVSTINO
in libro de fide ad Petrum
Diaconum.

Quadragesima capitula ad regulam verę fidei
pertinentia.

EPISTO.

Dente.
Deut. 1.
Matth.

1. Thef.

1. Joan.

Joan. 14.

1. Cor. 6.

† refertur
c. Hæc est
des. 24.

† Habent
Joan. 1.

gustini
eo libro
merico
blaro p
Rom. 1.

psal. 73

pio, dicitur
phic ea,
ad suum
stitutum
erant, et
a capite
eius libe

PISTOLAM, fili Petre, tuae charitatis accepi, in qua te significasti velle Hierosolymam pergere, & postulasti te literis nostris institui, quae debeas in illis partibus vere fidei regulam tenere: vt nullus tibi possit sensus haereticæ subrepre falsitatis: & infra.

Natura diuina. Cap. IIII.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, Patrem, & Filium, & Spiritum sanctum, vnum esse naturaliter Deum, in cuius nomine baptizati sumus. Cum enim aliud nomē sit Pater, aliud Filius, aliud Spiritus sanctus, hoc est vtiq; vnū naturae nomē horum trium, quod dicitur Deus, qui dicit in Deuteronomio. Videte quonia ego sum Deus, & nō est alius prater me. & de quo dicit: Aut Israel, Dominus Deus tuus, Deus vnus est: et Dominū Deum tuū adorabis, & illi soli seruies.

Unus Deus. Cap. V.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, Patrem & Filium, & Spiritum sanctum, id est, sanctā Trinitatem, esse solum naturaliter verum Deū: quia quum tres Deos nobis colere non liceat, nisi vnum solum verum Deum: tamen sicut Pater verus Deus dicitur, testante Apostolo, qui ait: cōuersi estis ad Deū a simulachris, seruire Deo viuo, & vero, & expectare Filium eius de caelis, quē suscitauit a mortuis Iesum: ita quoque filium verū Deū Ioannes commendat Apostolus, dicens: Scimus, quia filius Dei uenit, & dedit nobis intellectū, vt cognoscamus verum Deum: & simus in vero filio eius Iesu Christo: hic est verus Deus, & vita aeterna. Qui vtiq; quonia verus Deus est, eam veritas est, sicut ipse nos edocet, dicens: Ego sum via, & veritas, & vita. De Spiritu quoque sancto Ioannes Apostolus ait: Quia Spiritus est veritas. Et vtiq; non potest naturaliter Deus verus non esse, quia veritas est. Quem etiā Deum Paulus Apostolus constituit dicens. Membra vestra templum sunt Spiritus sancti, qui in vobis est, quem habetis a Deo, & non estis vestri. Empti enim estis pretio magno, glorificati & portate Deum in corpore vestro.

Deus aeternus. Cap. VI.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, Patrem & Filium, & Spiritum sanctum, id est, sanctam Trinitatem vnū verum Deum sine initio sempiternum esse, propter quod scriptum est. In principio erat verbum, & verbum erat apud Deū & Deus erat verbum. Hoc erat in principio, apud Deum, Hæc denuo sempiternitas intimatur, vbi dicitur in Plalmo: Deus autem Rex noster ante sæcula: & alio loco: Sempiterna quoque eius virtus & diuinitas.

Deus incommutabilis. Cap. VII.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, sanctā Trinitatem solum verum Deum: sicut aeternum: ita solum naturaliter incommutabile esse: Hoc enim significat, cum dicit seruo suo Moyse: Ego sum qui sum. Hic & Psalmus, dicit: In principio domine tu terram fundasti, & opera manuum tuarum sunt caeli: Ipsi peribunt, tu autem permanes, & omnes sicut vestimentum veterascent: Et sicut opertorium mutabis eos, & mutabuntur: tu autem idem ipse es, & anni tui non deficient.

Anum: ita solum naturaliter incommutabile esse: Hoc enim significat, cum dicit seruo suo Moyse: Ego sum qui sum. Hic & Psalmus, dicit: In principio domine tu terram fundasti, & opera manuum tuarum sunt caeli: Ipsi peribunt, tu autem permanes, & omnes sicut vestimentum veterascent: Et sicut opertorium mutabis eos, & mutabuntur: tu autem idem ipse es, & anni tui non deficient.

Exod. 5.
Psa. 101.

Deus omnium creator. Cap. VIII.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, sanctā Trinitatem solum esse verum Deum, rerū omnium visibilium atque inuisibilium, creatorum: De quo in Plalmo dicitur: Beatus, cuius Deus Iacob adiutor eius, spes eius in domino Deo ipso, qui fecit caelum & terram, mare, & omnia quae in eis sunt. De quo etiam Apostolus dicit: Quoniam ex ipso, & per ipsum, & in ipso sunt omnia, ipsi gloria in saecula.

Psal. 145.

Rom. 11.

Trinitas in Vnitatem. Cap. IX.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, Patrem & Filium, & Spiritum sancti, vnam quidem esse naturam, tres vero esse personas: Patremque solum esse, qui dixit: Hic est filius meus dilectus, in quo mihi bene complacui. Et filium solum esse, super quem vox illa solius patris insonuit, quando in Iordane secundum carnem baptizatus est vnigenitus Deus, qui carne solus accepit, atque Spiritum sanctum Patris, & Filij solum esse, qui in specie columbae super Christum baptizatum, & ascendentem ab aqua, descendit: & quinquagesimo die post resurrectionem Christi fideles in vno loco positos, in linguarum ignearum visione adueniens, repleuit illam vocem, quam solus locutus est Deus Pater: & illam carnē, qua solus homo factus est vnigenitus Deus; & illam columbam, in cuius specie Spiritus sanctus super Christum descendit: illasque linguas igneas, in quarum visione fideles Apostolos in vno loco constitutos repleuit, opera esse totius sanctae Trinitatis, id est, vnus Dei, qui fecit omnia in caelo in terra, visibilia et inuisibilia.

Matth. 3.

Matth. 3.
Act. 1.

Distinctio personarum. Cap. X.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, solum Deum filium, id est, vnam ex Trinitate personam, solius Patris esse filium. Spiritum vero sanctum ipsum quoque vnam ex Trinitate personam, non solius Patris, sed simul Patris & Filij esse Spiritum. Ostendens enim Dei filius se solum esse de Patre genitum, ait: Sic enim Deus dilexit mundum, ut filium suum vnigenitum daret: Et paulo post: Qui autem non credit, itam iudicatus est, quia non credit in nomine Vnigeniti filij Dei. Spiritum autem sanctum & Patris, & Filij esse Spiritum Apostolus docet, qui ait: Vos autem non estis in carne, sed in spiritu, si tamen spiritus Dei habitet in vobis. Et sequitur: Si quis autem spiritum

Joan. 3.

Rom. 8.

D tum

tum Christi non habet, hic non est eius.

Spiritus sanctus. Cap. XI.

Joan. 15.
Esaie 11.
2. Thes. 2.
Joan. 20.
Apoc. 1.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, eundem Spiritum sanctum, qui Patris & Filii vnus est Spiritus, de Patre & Filio procedere. Dicit enim Filius: Cum venerit Spiritus veritatis, qui a Patre procedit, vbi suum Spiritum esse docuit, quia ipse est veritas. De Filio quoque procedere Spiritum sanctum, prophetica atque Apostolica doctrina nobis commendat. Esaias enim dicit de Filio: Percutiet terram virga oris sui, & Spiritu labiorum suorum interficiet impiū. De quo & Apostolus ait: Quē interficiet Dominus Iesus Spiritu oris sui esse significans; post resurrectionem influans in discipulos, ait: Accipite Spiritum sanctum. De ore vero ipsius Domini Iesu ait Ioanes in Apocalypsi: Quia gladius vtraque parte acutus procedebat. Ipse vero spiritus oris eius, ipse est gladius, qui de ore eius procedit.

Trinitas nullis terminis circumscripta. Cap. XII.

Hier. 23.
Sap. 8.
Sap. 1.
Psa. 137.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, Trinitatem Deum, inmensam esse virtutem non molem: & omnem creaturam spiritualem atque corporalem virtute eius & presentia contineri. Dicit enim Deus pater: Cælū & terram ego impleo. Dicitur etiam de sapientia Dei, quæ Filius est eius: quia attingit a fine vsque ad finem fortiter, & disponit omnia suaviter. De Spiritu quoque sancto legimus: quia Spiritus Domini repleuit orbem terrarum. Et Dauid Propheta dicit: Quo ibo a Spiritu tuo, & quo a facie tua fugiam? Si ascendero in caelum, tu illic es: si descendero ad infernum, ades.

Persona filij. Cap. XIII.

Prou. 8.
Gal. 3.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, vnam ex trinitate personam, id est Dei filium, qui de natura Dei patris solus natus est: & vnus eiusdemque naturæ cum Patre est, ipsum in plenitudine temporis secundum susceptionem formæ seruilis, voluntarie, in Virgine conceptum, & de virgine natum: verbum carnem factum ipsum quoque esse, qui essentialiter natus est de Patre, essentialiter conceptus est, natusque de Virgine: Ipsumque vnum esse, & vnus naturæ cum Virgine, qui ait de Deo Patre: Ante sæcula fundauit me, & ante omnes colles generauit me. De quo etiam dixit Apostolus, quia cum venit plenitudo temporis, misit Deus filium suum factum ex muliere, factum sub lege.

Humanitas Christi. Cap. XIII.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, Christum filium Dei, sicut de Deo Patre, plenum perfectumque Deum, ita de Virgine matre verum perfectumque hominem genitum, id est

A Verbum Deum, habentem scilicet sine peccato veram nostris generis carnem, & animam rationalem. Quod ipse Dei filius euidenter ostendit, dicens de carne sua. Palpate, & videte, quia spiritus carnem & ossa non habet, sicut me videtis habere. Animam quoque se habere, his verbis ostendit dicens. Propterea me Pater diligit, quia ego pono animam meam, & iterum sumo eam. Intellectum quoque animam se habere ostendit in eo quod ait: Discite a me quia mitis sum & humilis corde. Et de ipso Deus per Prophetam dicit. Ecce intelliget puer metus, & exaltabitur, & sublimis erit valde. Nam & beatus Petrus secundum sancti Dauid Prophetiam in Christo carnem & animam confitetur. De ipso enim beato Dauid loquens ait Propheta igitur cum esset, & sciret quia iure iurādo iurasset illi Deus, de fructu lumbi eius sedere super sedem eius, prouidens locutus de resurrectione Christi, quia neque derelicta est anima eius in inferno, neque caro eius vidit corruptionem.

Diuinitas Christi. Cap. XV.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, vnum Filium atque ipsum esse Deum verum, qui cum patre Deo & Spiritu sancto, Deo, fecit omnia tempora, & in Monte Sinai legem Moysi dedit ordinatam per angelos, & ipsum Deum verbum carnem factum, qui veniente plenitudine temporis missus a Patre & Spiritu sancto, factus est ex muliere, quā fecit, solus factus est sub lege, quā dedit.

De duabus in Christo naturis. Cap. XVI.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, Deum verbum quod caro factum est, in duas naturas inconfusibiliter permanere: vnam veram diuinam, quam habet cum patre, communem, secundum quam dicit, Ego & pater vnum sumus; Et qui me videt, videt & patrem, & ego in patre, & pater in me est, secundum quam cum dicit Apostolus splendorem gloriæ, & figuram substantiæ Dei; alteram veram humanam, secundum quam ipse Deus incarnatus dicit, Pater maior me est.

Vnitas personæ in Christo. Cap. XVII.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, Deum verbum carnem factum, vnam habere diuinitatis suæ carnisque personam. Deus enim verbum plenam naturam humanam, ita sibi veraciter vnire dignatus est; & permanente diuinitate sua, ita verbum caro factum est, ut quamuis naturaliter non hoc sit verbum quod caro; quia duarum naturarum veritas manet in Christo, secundum vnam tamen personam idem verbum caro ab ipso fieret maternæ conceptionis initio. Deus enim verbum, non accepit personam hominis, sed naturam, & in æternam personam diuinitatis, accepit temporalem substantiam carnis. Vnus est ergo Christus verbum caro factum, qui etiam ex patribus secundum carnem & super animo Deus benedictus in secula, vnus Iesus. Cui & pater dicit, Ex utero ante luciferum genui

genui te. Vbi significatur ante omne tempus sine initio aeterna natiuitas Iesus. De quo & Euangelista dicit, quia uocatum est nomen eius Iesus: quod uocatum est ab Angelo priusquam in utero conciperetur.

Verbi & carnis unio. Cap. XVIII.

FIrmissime tene, & nullatenus dubites, non carnem Christi sine diuinitate conceptam in utero uirginis, priusquam susciperetur a uerbo: sed ipsum uerbum Deum suae carnis acceptione conceptum, ipsamque carnem uerbi incarnatione conceptam.

Sacrificia. Cap. XIX.

FIrmissime tene, & nullatenus dubites, ipsum unigenitum Deum uerbum carnem factum, se pro nobis obtulisse sacrificium, & hostiam Deo in odore suauitatis: cui cum Patre & Spiritu sancto, a Patriarchis, Prophetis, & Sacerdotibus tempore ueteris testamenti animalia sacrificabatur: & cui nunc, id est, tempore noui testamenti cum Patre, & Spiritu sancto, cum quibus illi est una diuinitas, sacrificium panis & uini in fide & charitate sancta Ecclesia Catholica per uniuersum orbem terrarum offerre non cessat. In illis. n. carnalibus uictimis figuratio fuit carnis Christi, quam pro peccatis nostris ipse sine peccato fuerat oblaturus; & sanguinis, quem erat effusus in remissionem peccatorum nostrorum. In isto autem sacrificio gratiarum actio atque commemoratio est carnis Christi, quam pro nobis obtulit: & sanguinis, quem pro nobis idem Deus effudit. De quo B. Paulus dicit in actibus Apostolorum: Attendite uobis, & uniuerso gregi, in quos uos Spiritus sanctus posuit Episcopos regere Ecclesiam Dei, quam acquirit sanguine suo. In illis ergo sacrificijs quid nobis esset donandum, figurate significabatur: in hoc autem sacrificio quid nobis iam donatum sit euidenter ostenditur. In illis sacrificijs praenuntiabatur Filius Dei, pro impijs occidendus: in hoc autem pro impijs annuntiat occisus Testante Apostolo, quia Christus, cum adhuc infirmus esse mus secundum tempus, pro impijs mortuus est. Et quia cum inimici essemus, reconciliati sumus Deo, per mortem filij eius.

Humanitas Christi. Cap. XX.

FIrmissime tene, & nullatenus dubites, uerbum carnem factum, eandem humanam carnem semper ueram habere, quae de Virgine uerbum Deus natus est, quae crucifixus & mortuus est, quae resurrexit, & in caelum ascendit, & in dextera Dei sedet, quae etiam uenturus est iudicare uiuos & mortuos. Propter quod Apostoli ab Angelis audierunt: Sic ueniet, quem admodum uidistis eum euntem in caelum. Et beatus Ioannes ait; Ecce ueniet cum nubibus, & uidebit eum omnis oculus, & qui eum confixerunt, & uidebunt eum omnes tribus terrarum talem.

Natura nihil non bonum. Cap. XXI.

FIrmissime tene, & nullatenus dubites, Trinitatem Deum, id est, Patrem & Filium & Spiritum sanctum esse naturaliter summum atque incommutabile, bonum, & ab ipso creatas esse omnes naturas. Bonas quidem, quia a summo bono factae sunt: sed mutabiles, quae de nihilo factae sunt. Nullamque esse malam naturam, quia omnis natura, in quantum natura est, bona est. Sed quia in ea bonum & augeri & minui potest: in tantum mala dicitur, in quantum bonum eius minuitur.

B Malum enim nihil aliud est, nisi boni priuatio. Unde geminum constat esse creaturam rationalis malum, malum unum, quo uoluntarie ipsa deficit a summo bono creatore suo: alterum quo inuita punietur ignis aeterni supplicio. Illud passura iuste, quia hoc admisit iniuste. Et quia ordinem in se non seruauit diuinae institutionis, ordinem diuinae non effugiet ultionis.

Nulla creatura est eadem cum Deo. Cap. XXII.

FIrmissime tene, & nullatenus dubites, neque angelos, neque aliam quamlibet creaturam eiusdem naturae esse, cuius est secundum naturam diuinitatem summa Trinitas, quae est, unus naturaliter Deus, Pater, & Filius, & Spiritus sanctus. Neque enim unius naturae esse poterunt, ille qui fecit, & ea quae fecit.

Angeli facti stabiles. Cap. XXIII.

FIrmissime tene, & nullatenus dubites, omnem creaturam naturaliter mutabilem a Deo incommutabili factam: nec tamen posse quemlibet sanctorum angelorum in deterius commutari: quia sic acceperunt aeternam beatitudinem, quam Deo stabiliter perfruuntur, ut ea carere non possint. Sed hoc ipsum, quod ab illo statu beatitudinis, in quo sunt, mutari in deterius nullatenus possunt, non est eis naturaliter insitum: sed postquam creati sunt, gratiae diuinae largitate collatum. Si enim Angeli naturaliter incommutabiles fierent: nunquam de eorum consortio diabolus & eius angeli cecidissent.

Creaturae rationales. Cap. XXIII.

FIrmissime tene, & nullatenus dubites, in omni creatura, quam spiritualem atque corpoream summa Trinitas fecit, solos spiritus angelicos & humanos intelligendi facultatem diuinitus accepisse. Caeteros uero spiritus brutorum animalium rationalem intelligentiam non accepisse, & Job hoc omnino habere non posse. Propter quod dicitur hominibus. Nolite fieri sicut equus et mulus, quibus non est intellectus. Et ideo animas hominum, & animas pecorum unius naturae non esse: nec animas pecorum in animas hominum, nec animas hominum in animas pecorum posse aliquando transire.

† al. & haec omnino, &c. Psal. 31.

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

... ..

Nihil agi sine gratia. Cap. XXXII.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, posse quidem hominem, quem nec ignorantia lit-
terarum, nec aliqua prohibet imbecillitas, vel ad
uersitas, verba sanctæ legis & Euangelij siue le-
gere, siue ex ore cuiusquam prædicatoris audire,
sed diuinis mādatis obedire neminem posse, nisi
quem Deus gratia sua præuenit: vt quod audit
corpore, corde etiam percipiat, et accepta diuini-
tas bona voluntate, atq; virtute, mandata Dei fa-
cere & velit & possit. Neque enim qui plantat
est aliquid, neque qui rigat, sed qui incrementum
dat Deus: qui etiam operatur in nobis & velle
& perficere pro bona voluntate.

Deum nihil latere. Cap. XXXIII.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, Deo
incommutabili non solum præterita, & præ-
sētia, sed etiam futura omnia incommutabiliter
esse notissima, cui dicitur: Deus qui occultorum
es cognitor, qui scis omnia antequam fiant.

Prædestinatio. Cap. XXXIII.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, Trini-
tatem Deum incommutabilem, rerum om-
nium, atq; operum tam suorum, quam humano-
rum certissimum cognitorem: ante omnia sæcu-
la scire quibus esset per fidem gratiam largitu-
rus: sine qua nemo potest ex initio mundi, vsq;
in finem a reatu peccati tam originalis, quam ac-
tualis absolui. Quos enim Deus præsciuit, &
prædestinavit conformes fieri imaginis filij sui.

Beati ex prædestinatione. Cap. XXXV.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, om-
nes, quos vasa misericordiæ gratuita bonita-
te Deus fecit, ante cōstitutionem mundi in
adoptionem filiorum Dei prædestinatos a Deo: ne-
que perire posse aliquem eorum, quos Deus præ-
destinavit ad regnum celorum: nec quemquam
eorum, quos nō prædestinavit ad vitam, vlla
se ratione saluari. Prædestinatio enim illa gratui-
ta donationis est præparatio: qua nos Apostolus
ait prædestinatos in adoptionem filiorum Dei
per Iesum Christum in ipsum.

Baptismus. Cap. XXXVI.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, sacra-
mentū baptismatis, non solum intra eccle-
siam catholicam, sed et apud hereticos, qui in no-
mine Patris, & Filij, & Spiritus sancti baptizant,
esse posse: sed extra ecclesiam catholicā prodesse
non posse. Imò sicut intra ecclesiam recte credē-
tibus per sacramentum baptismi conferri salu-
tē: sic extra ecclesiam baptizatis, si ad ecclesiam
non rederint, eodē baptismo accumulati perni-
tiam. Tantū.n. valet ecclesiasticæ societatis vni-
tas ad salutem, vt baptismō non saluetur, cui nō

A ibi datur vbi oportuit vt detur. Inesse tamen ho-
mini baptismum etiam extra ecclesiam baptiza-
to, sed ad iudiciū in esse ab ecclesia separato. &
quia manifestum est vbiq; datum fuerit hoc
baptisma, semel esse dandum: Ideo etsi ab hære-
ticis in nomine Patris, & Filij, & Spiritus sancti
fuerit datū, venerabiliter agnoscendū, & ob hoc
nullatenus iterandum. Saluator enim dicit: Qui
semel lotus est, non indiget nisi vt pedes lauet. *Joan. 13*

Ecclesia. Cap. XXXVII.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, omnē
extra ecclesiam catholicam baptizatum par-
ticipem fieri non posse vitæ æternæ, si ante finē
vitæ huius catholice non fuerit redditus atq; in-
corporatus ecclesie. Quia si habeam, inquit A-
postolus, omne fidem, & nouerim omnia sacra-
mēta; charitatem autem nō habeam, nihil sum.
Nam & in diebus diluuij, neminem legimus ex
tra arcam potuisse saluari. *1. Cor. Gen. 7.*

Damnati. Cap. XXXVIII.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, nō so-
lum omnes paganos, sed etiam omnes Iuda-
os, hæreticos, atq; schismaticos, qui extra eccle-
siam catholicam præsentem finiunt vitam, in
ignem æternum ituros, qui paratus est diabolo
& angelis eius. *Math. 25.*

Hæretici. Cap. XXXIX.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, quēli-
bet hæreticum siue schismaticū, in nomine
Patris, & Filij, & Spiritus sancti baptizati, si ec-
clesiæ catholice non fuerit aggregatus, quantal-
cunque elemosynas fecerit, etsi pro Christi no-
mine etiam sanguinem fuderit, nullatenus posse
saluari. Omni.n. homini, qui ecclesiæ catholice
nō tenet vnitatem, neq; baptismus, neq; eleemo-
syna, quātūlibet copiosa, neque mors pro nomi-
ne Christi suscepta proficere poterit ad salutem
quamdiu in eo hæretica vel schismatica prauitas
perseuerat, qua ducit ad mortem.

Christiani male viuentes. Cap. XL.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, non
omnes, qui intra ecclesiam catholicam bap-
tizantur, accepturos esse vitam æternam: sed eos,
qui percepto baptismate recte viuunt. i. qui absti-
nerunt se a vitijs & concupiscentijs carnis. Re-
gnum.n. celorum sicut infideles hæretici atque
schismatici non habebunt, sic catholici crimino-
si possidere non poterunt.

Sine peccatis neminem viuere. Cap. XLI.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, etiam
iustos atque sanctos homines, exceptis his
qui baptizati paruuli sunt, sine peccato hic nemi-
nem viuere posse: semperque omni homini esse
necessarium, & peccata sua vsque in finem vitæ
præsentis elemosynis diluere, & remissionē à
Deo humiliter ac veraciter postulare.

D 3. Cibis

Cibus, potus, Matrimonium. Cap. XLII.

1. Tim. 4.

1. Cor. 7.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, omnē creaturam Dei bonam esse, & nihil reiiciendum quod cum gratiarum actione percipitur. Et Dei seruos, qui a carnibus aut vino abstinent, non tamquam immunda, quæ a Deo facta sunt, respiciere, sed a fortiori cibo & potu pro sola castigatione corporis abstinere. Nuptias quoque diuinitus institutas & benedictas. Et melius quidem si quisquam sine coniugio sit, ut liberius atque plenius cogitet, quæ sunt Dei, quomodo placeat Deo. Tamen illis, qui continentiam non uoluerunt, nullum esse peccatum, si uel mulier nubat, uel uir uxorem ducat. Nec solas primas nuptias a Deo institutas, sed etiam secundas & tertias pro eorum, qui se continere non possunt, infirmitate concessas. Eis uero qui siue coniugati: siue à coniugio liberi continentiam Deo uouerunt, admodum esse danabile, si uel illi conjugale opus uoluerint appetere, quo se non accessuros; uel illi repetere, a quo se recessuros: illi libera, illi communi protestati sunt uoluntate,

Malos misceri bonis. Cap. XLIII.

Matth. 3.

Firmissime tene, & nullatenus dubites, arcæ Dei esse Ecclesiam catholicam, & intra eam usque in finē sæculi frumento mixtas paleas contineri, hoc est: bonis malos sacramentorum communione misceri: & in omni professione siue clericorum, siue monachorum, siue laicorum, bonos esse simul & malos. Non pro malis bonos deferendos, sed pro bonis malos, in quantum exigit fidei & charitatis ratio, tolerandos. Id est, si uel in Ecclesia nullius perfidia semina spargunt, uel fratres ad aliquod malum opus mortifera imitatione non ducunt. Nec posse aliquem intra Ecclesiam catholicam recte credentem, beneque uiuentem alieno unquam maritali peccato, si cuiquam peccanti nec consensionem præbeat, nec fauorem. Uiliterque malos a bonis intra Ecclesiam tolerari, si hoc cum eis bene uiuendo, & bene moriendo agatur: Ut & uidentes & audientes quæ bona sunt, mala sua respiciant, iudicandos te à Deo pro suis malis operibus contremiscant: atque ita præueniente dono gratiæ de suis iniquitatibus confundantur, & ad bonam vitam per Dei misericordiam conuertantur. Bonos uero à malis intra ecclesiam duntaxat catholicam constitutis, non debere nisi operum dissimilitudine separari: ut cum quibus diuina communicant sacramenta, non habeant mala opera, quibus illi sunt criminiosi, communia. In fine uero sæculi bonos a malis etiam corpore separandos, quando ueniet Christus habens uentilabrum in manu sua, & permundabit aream suam, & congregabit triticum in horreum suum, paleas autem comburet igni in extinguibilibus, quando per iudicium iustum segregabit iustos ab iniustis, bonos a malis rectos a peruersis, bonos constituet a dextris, ma-

Alos a sinistris. Et ex eius ore iusti æternique iudicij sempiterna atque incommutabili prolata sententia, iniqui omnes ibunt in combustionem æternam, iusti autem in vitam æternam: iniqui semper arsurus cum diabolo, iusti autem regnaturi cum Christo.

Perfistendum in fide. Cap. XLIII.

Hæc interim xl. capitula ad regulam ueræ fidei firmissime pertinētia, fideliter crede, fortiter tene, ueraciter patienterque defende. Et si quem contraria his dogmatizare cognoueris, tamquam pestem fuge, & tamquam hæreticum abijce. Ita enim ista, quæ posuimus, fidei catholice congruunt, ut si quis non solum omnibus, sed etiam singulis uoluerit cōtraire, in eo quod singulis horum contumaciter repugnat, & his contraria docere non dubitat, hæreticus & Christianæ fidei inimicus, atque ex hoc omnibus catholicis anathematus appareat.

EX DECRETIS DISTIN. XV.
Beatus Gregorius lib. 1. Regesti,
Epistola 24.

C De auctoritate quatuor Conciliorum, & eorum approbatione per sanctam Ecclesiam.

Sicut & sancti Euangelij quatuor libros, sic quatuor Concilia suscipere & uenerari me fateor, Nicæanū scilicet, in quo peruersum Arrii dogma destruitur, Constantianopolitanū quoque, in quo Eunomij & Mæcedonij error cōuincitur, & phesinum etiā primū, in quo Nestorij impietas iudicatur, Calcedonenſe uero, in quo Butychi & Dioscorique prauitas reprobat, tota deuotione complector, integerrima approbatione custodio, quia in his uelut in quadrato lapide sanctæ fidei structura conſurgit, & cuiuslibet uitæ atque actionis norma consistit. Quintum quoque concilium pariter uenero, in quo epistola, quæ lba dicitur, erroris plena reprobat, in quo Theodorus personam mediatoris Dei & hominum in duabus substantijs separas, ad impietatis perfidiam cecidisse conuincitur. Et in quo scripta quoque Theodori, per quæ beati Cyrilli fides reprehenditur, ausu dementię prolata refutantur. Cunctas uero, quas præfata ueneranda Concilia personas respiciunt, & respuo, quas uenerantur, amplector, quia dum uniuersali sunt consensu constituta, se & non illa destruit quisquis præsumit aut soluere, quos religant, & aut ligare & quos soluunt.

E X D E